

NAVODILO PACIENTU

NAVODILO ZA ODVZEM VZORCEV URINA

- Za zanesljive rezultate analiz iz vzorcev urina je pravilen odvzem bistvenega pomena. Različni dejavniki vplivajo na rezultate preiskav (prehrana, vnos tekočin, fizična aktivnost, biološki ritmi, zdravila, čas odvzema). Sestava urina se tekom dneva spreminja. Določene preiskave ravno zato opravljamo v urinu, ki smo ga zbirali daljši čas.
- Glede na čas odvzema ločimo:
 - **enkratni** vzorec urina, ki ga odvajamo v standardiziran lonček za urin
 - **zbrani vzorec urina** (najpogosteje dnevni oziroma 24-urni), ki je odvzet v večji, standardiziran zbirnik za urin.
- **Enkratni vzorec urina je lahko:**
 - prvi jutranji urin, ki ga odvajamo takoj po prespani noči.
 - drugi jutranji urin, ki ga odvajamo 2 do 4 ure po prvem jutranjem urinu. Do odvzema vzorca lahko popijemo največ 1 kozarec vode (2 dL) po 22. uri prejšnjega večera.
 - naključni vzorec, ki ga odvajamo v katerikoli času, običajno čez dan.
- Vzorec urina **vedno odvajamo v standardizirane lončke ali zbiralnike za urin** (odvisno od vrste preiskav). Le-ti izpolnjujejo posebne zahteve za odvzem in hranjenje vzorcev urina, ki so pomembne za pridobitev kakovostnih vzorcev. Dobite jih v ambulanti ali laboratoriju ali specializiranih trgovinah z medicinskimi pripomočki.

- Pred načrtovanim odvzemom urina se izogibajte večjim fizičnim naporom. Za moške je priporočeno, da so en dan pred odvzemom urina spolno vzdržni, pri ženskah pa odvzem urina v času menstruacije ni priporočen.
- V času zbiranja urina ne uživajte alkohola!

Za zagotavljanje kakovostnih vzorcev in s tem rezultatov analiz je pomembno upoštevati priporočila!

- **Postopek odvzema enkratnega vzorca urina:**

Najpogosteje je potrebno odvzeti **srednji curek urina**.

Pred odvzemom urina si najprej dobro umijte roke z milom in jih osušite. Zunanje spolovilo z okoliško površino obrišite z gazo, namočeno v destilirano vodo, ženske v smeri od spredaj nazaj. Nato se obrišite še s suho gazo. Odvijte pokrovček na lončku za urin in ga odložite na čisto mesto. Notranjosti se ne dotikajte. Pričnite z uriniranjem tako, da prvi curek urina

spustite v stranišče, nato pa brez prekinitve curka prestrezite **srednji curek urina v lonček**, preostanek urina pa zopet spustite v stranišče. Potrebujemo približno polovico lončka urina.

Izjemoma je za analizo potreben prvi curek urina. V takem primeru boste dobili posebna ustna navodila.

○ **Postopek zbiranja vzorca urina (24-urni ali dnevni urin):**

Prvi dan ob določeni uri (navadno zjutraj) najprej izpraznite mehur v stranišče in zabeležite točen čas. Od takrat nadaljnjih 24 ur ves urin zbirajte v označeno standardizirano zbiralno posodo. Ob veliki potrebi najprej urinirajte v zbiralnik, šele potem pričnite z odvajanjem blata v straniščno školjko.

Drugi dan ob isti določeni uri izpraznite mehur v standardizirano zbiralno posodo.

Med zbiranjem urina zbiralno posodo hranite na hladnem (hladilnik ali led). Po končanem zbiranju urina le-tega čimprej (še isti dan) dostavite v laboratorij. Prijavite se v Sprejemni pisarni pacientov Kliničnega inštituta za klinično kemijo in biokemijo, Njegoševa 4, Ljubljana, od koder vas bodo napotili na sprejem vzorcev. V laboratoriju bomo natančno izmerili količino zbranega urina v posodi, nato pa vzorec dobro premešali in iz zbiralnika odvzeli potrebno količino urina (običajno dve vacuumski epruveti).

Za izvedbo nekaterih preiskav sta nujno potrebna podatka o vaši telesni teži in višini, včasih tudi podatek glede jemanja zdravil.